

Begrensninger i retten til å bruke fullmektig

Når det gjelder begrensninger i retten til å bruke fullmektiger på valgmøtene legger styret til grunn at ingen medlemmer kan være fullmektig for mere enn ett annet medlem. Dersom dette kombineres med et prinsipp om fritt fullmektigvalg, innebærer det at medlemmer som er gitt fullmakt fra et annet medlem kan avgi to stemmer på valgmøtet.²

Prinsippet om fritt fullmektigvalg står sterkt, også i samvirkeforetak. Etter samvirkeoven kan foretakene i vedtektene bestemme at det ikke skal være anledning til å delta i årsmøtet ved fullmektig, men dersom denne retten ikke er avskåret, kan ikke vedtektene regulere eller begrense hvem denne fullmektigen skal være, jf. § 36. For foretak med utsendinger kan vedtektene tillate at utsendinger deltar i årsmøtet ved fullmektig, men uten at loven begrenser friheten til å innta en nærmere regulering i vedtektene av hvem denne fullmektigen skal være. Det følger av dagens valgeregler at utsendinger i Samfunnshus Vest må være "medlemmer av den aktuelle medlemsgruppen" og for "medlemmer som er juridiske personer kan kun representanter fra vedkommende medlems styre velges som utsending".³

Eventuelle begrensninger i retten til fritt å velge fullmektig kan tenkes, typisk slik at bare medlemmer kan være fullmektiger, at fullmektigen må ha en eller annen tilknytning til medlemmet (typisk familiær) eller at bruk av fullmektig krever en form for saklig grunn (typisk "gyldig forfall"). Det er ikke lagt inn slike begrensninger i forslaget nedenfor. Formålet med forslaget er å imøtekomme innvendinger og bidra til en noe mer fleksibel utøvelse av medlemsrettigheter.

Utforming av bestemmelsen

Styret foreslår følgende bestemmelse i valgreglene punkt 2 annet avsnitt (det som er nytt er understreket):

De som er medlemmer på dagen for valgmøtet har møterett og stemmerett ved fremmøte på valgmøtet for sin gruppe. Et medlem kan delta på valgmøtet ved fullmektig etter eget valg, men ingen medlemmer kan være fullmektig for mer enn ett medlem. Hvert medlem har én stemme og kan i tillegg avgi stemme som fullmektig for ett annet medlem. Bare medlemmer av den aktuelle medlemsgruppen kan være utsendinger for medlemsgruppen. For medlemmer som er juridiske personer kan kun representanter fra vedkommende medlems styre velges som utsending. For å kunne velges som utsending må vedkommende være myndig.

Regulering i vedtekter eller valgeregler?

Det er fremmet et spørsmål om adgangen til å delta på valgmøter ved fullmektig bør reguleres i valgreglene eller i vedtektene.

Samvirkeoven fastsetter visse minstekrav til vedtektene og inneholder utover dette et krav til vedtektsregulering dersom lovens regler skal fravikes, for eksempel retten til delta på årsmøter ved fullmektig eller forbudet mot at utsendinger kan delta ved fullmektig. Valgmøter for valg av utsendinger er ikke regulert i loven i det hele tatt, og det er derfor i utgangspunktet opp til foretakene om de vil regulere ulike spørsmål i vedtektene eller i andre dokumenter fastsatt av årsmøtet, eventuelt av styret.

² Dette er presisert i § 38 første ledd: "Kvar medlem har ei røyst på årsmøtet. Ein medlem kan dessutan røyste som fullmektig for ein annan medlem."

³ Basert på dette kan det stilles spørsmål ved om retten til å utpeke fullmektig burde ha vært begrenset, slik at fullmektigen må være valgbar som utsending.

Forskjellen mellom vedtektene og valgreglene er hvilket flertallskrav som gjelder. Vedtektene kan bare endres med tilslutning fra 2/3 av de avgitte stemmene (samvirkeloven § 54), mens valgreglene kan endres med flertallet av de avgitt stemmene. Fra et praktisk synspunkt kan det være en fordel at ordningen med fullmektiger på valgmøter i første omgang fastsettes i valgreglene slik at det blir enklere å endre eller oppheve ordningen dersom erfaringen tilsier det. Dette tilsier at adgangen til å bruke fullmektiger på valgmøter fastsettes i valgreglene.

Styret foreslår å opprettholde regulering i valgreglementet.

Forslag til vedtak

Styret foreslår i tråd med det ovenstående å endre punkt 2 annet avsnitt i valgreglene til å lyde som følger:

De som er medlemmer på dagen for valgmøtet, har møterett og stemmerett ved fremmøte på valgmøtet for sin gruppe.

Et medlem kan delta på valgmøtet ved fullmektig etter eget valg, men ingen kan være fullmektig for mer enn ett medlem, Hvert medlem har én stemme og kan i tillegg avgi stemme som fullmektig for ett annet medlem. Bare medlemmer av den aktuelle medlemsgruppen kan være utsendinger for medlemsgruppen.

For medlemmer som er juridiske personer kan kun representanter fra vedkommende medlems styre velges som utsending.

For å kunne velges som utsending må vedkommende være myndig.

Årsmøtet beslutter med enkelt flertall om endringen skal vedtas.